

Nasza
Euro

PROW incja

2/2021

Biuletyn Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Województwa Wielkopolskiego | ISSN 2083-4063

Grzegorzew
fot. Paweł Pluciński

**SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Institucja Zarządzająca PROW 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Publikacja opracowana przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu. Operacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Krzysztof Grabowski

Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego

Szanowni Państwo,

przekazuję w Państwa ręce kolejne wydanie biuletynu „Nasza euroPROWincja”, już samą okładką tematycznie nawiązujące do okresu wakacyjnych urlopów. Podczas planowania wypoczynku, zachęcam do skorzystania z bazy noclegowej gospodarstw agroturystycznych i pensjonatów prowadzących działalność w województwie wielkopolskim. Odwiedzając wielkopolską wieś, mogą Państwo przekonać się, jak wiele obiektów rekreacyjno-turystycznych powstało w naszym regionie dzięki realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, finansowanego ze środków Unii Europejskiej, a także z programu Wielkopolska Odnowa Wsi, finansowanego z budżetu województwa wielkopolskiego.

Podróż z Poznania na północ Polski to okazja do obejrzenia w pierwszej kolejności odrestaurowanego dworca w Gołęczewie w gminie Suchy Las, a następnie podziwiania panoramy Doliny Noteci ze zmodernizowanej wieży widokowej w Ujściu w powiecie pilskim. Oba te obiekty zostały dofinansowane z PROW 2014–2020. Prezentujemy je w tym wydaniu biuletynu.

Lato to jednak nie tylko czas wypoczynku, ale również okres intensywnych zjawisk meteorologicznych. Coraz częściej w okresie letnim borykamy się z problemem suszy. Jest to wyzwanie dla wielu gmin, pokazujące, jak bardzo potrzebne są inwestycje wodno-kanalizacyjne, realizowane na terenach wiejskich województwa wielkopolskiego, wspierane z funduszy unijnych w ramach PROW 2014–2020. Wiosną 2021 roku zwiększyła się pula środków na ten

cel dla beneficjentów Programu w naszym regionie. Lista gmin i zakładów gospodarki komunalnej, które złożyły wnioski jesienią 2019 roku i oczekują na środki, wciąż liczy kilkanaście pozycji. Jestem przekonany, że jeszcze w tym roku podpiszemy umowy ze wszystkimi wnioskodawcami, którzy spełniają warunki przyznania pomocy.

Rosnącą popularnością wśród wnioskodawców cieszy się konkurs dla partnerów Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. W tegorocznej edycji mamy do dyspozycji 1,3 miliona złotych, które pozwolą zrealizować szereg ważnych działań skierowanych do mieszkańców obszarów wiejskich województwa wielkopolskiego. Mowa tutaj o szkoleniach, spotkaniach, wyjazdach studyjnych, imprezach plenerowych, konkursach, badaniach, publikacjach, a także filmach, audycjach radiowych i artykułach prasowych o tematyce związanej z rozwojem obszarów wiejskich. Więcej na ten temat dowiedzą się Państwo z lektury artykułu na stronach 6–7.

Zachęcam także do zapoznania się z ciekawym, międzynarodowym projektem dla aktywnych kobiet, który realizuje Lokalna Grupa Działania „Trakt Piastów” z siedzibą w Łubowie w powiecie gnieźnieńskim, we współpracy z irlandzką grupą Kerry LAG, a także do udziału w drugiej edycji konkursu fotograficznego „PROW w obiektywie”. Jedno ze zdjęć, nagrodzonych w ubiegłorocznej odsłonie tego konkursu, znajdzie Państwo na stronie 13.

Życzę miłej lektury w słoneczne, letnie dni.

Wydawca:

Samorząd Województwa Wielkopolskiego
al. Niepodległości 34
61-714 Poznań

Opracowanie:

Jednostka Regionalna Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań
tel. 61 626 60 00, faks 61 626 60 04
e-mail: ksow@umww.pl
www.wielkopolskie.ksow.pl, www.dprow.umww.pl

Teksty:

Katarzyna Sobczak,
Adrian Kapuściński

Opracowanie graficzne:

S-print s.c.
www.s-print.com.pl

Druk:

Firma
Poligraficzno-Introligatorska
„Udziałowiec” Sp. z o.o.

Więcej środków na inwestycje wodno-ściekowe

149 milionów złotych to kwota łącznej pomocy, przyznanej dotychczas beneficjentom Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 na inwestycje wodno-kanalizacyjne. W drugim półroczu 2021 roku pula ta może wzrosnąć, bowiem trwa ocena ostatnich wniosków o przyznanie pomocy złożonych w naborze, który odbył się w październiku 2019 roku.

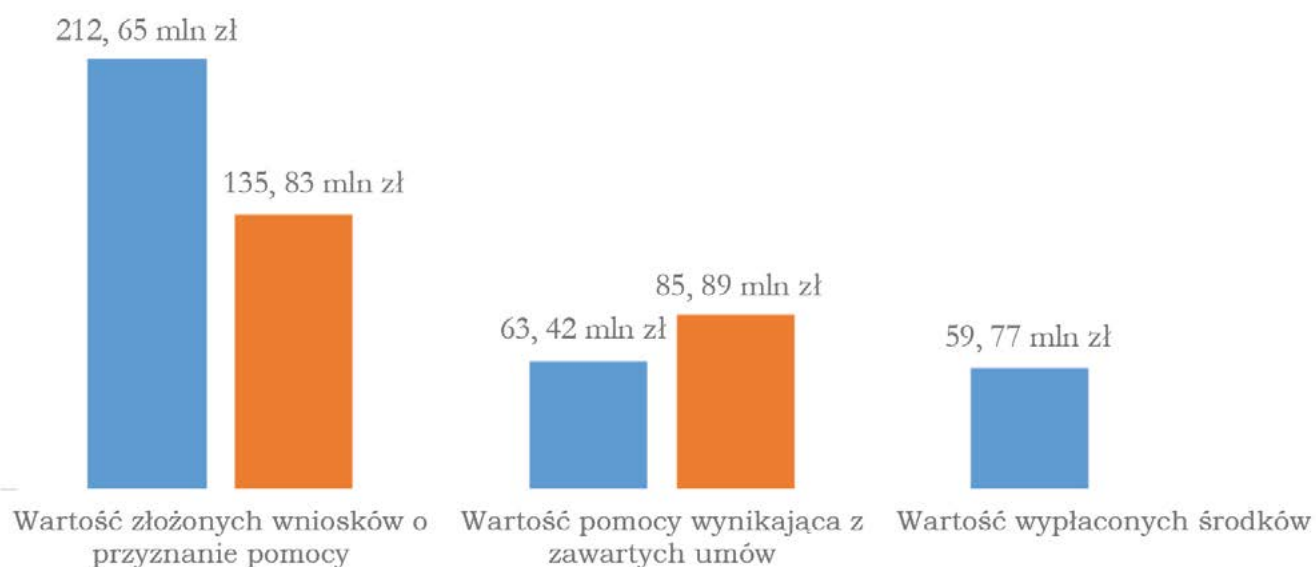
Zwiększyła się łączna pula środków przewidzianych dla województwa wielkopolskiego na realizację działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”, obejmującego operacje typu gospodarka wodno-ściekowa, budowa lub modernizacja dróg lokalnych, inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne i kształtowanie przestrzeni publicznej oraz ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego. Dzięki temu możliwe stało się objęcie dofinansowaniem wszystkich zadań dotyczących gospodarki wodno-ściekowej, które znajdowały się na liście projektów oczekujących na wsparcie finansowe ze środków Unii Europejskiej. Trwa ocena ostatnich wniosków, po której nastąpi aktualizacja listy umożliwiająca zawarcie umów. Pieniądze mogą trafić jeszcze do 12

beneficjentów. Wartość złożonych przez nich wniosków opiewa na kwotę 16,5 miliona złotych.

— *Od początku 2021 roku miałem przyjemność podpisać z beneficjentami PROW 2014–2020 aż 16 umów dotyczących wsparcia na inwestycje z zakresu gospodarki wodno-ściekowej. Pomoc przyznana na ten cel to 21,5 miliona złotych. Warto pokreślić, że fundusze, które Samorząd Województwa Wielkopolskiego przeznacza w ramach PROW 2014–2020 na wsparcie inwestycji w gospodarkę wodno-ściekową, stają się w zasadzie jedyną możliwością pozyskania środków zewnętrznych na tego typu zadania dla gmin wiejskich. Tego rodzaju inwestycje zostały zmarginalizowane w przygotowywanym Krajowym Planie Odbudowy, który ma być*

Podsumowanie naborów wniosków z zakresu gospodarki wodno-ściekowej w ramach PROW 2014–2020

■ Pierwszy nabór wniosków (2016) ■ Drugi nabór wniosków (2019)

odpowiedzią na problemy gospodarcze spowodowane wystąpieniem pandemii. Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej, który zastąpi w przyszłej perspektywie budżetu unijnego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, również nie uwzględnia wsparcia na tak ważne dla samorządów lokalnych projekty — mówi wicemarszałek województwa Krzysztof Grabowski.

Środki finansowe w 2021 roku zostały zakontraktowane m.in. na wsparcie przedsięwzięć inwestycyjnych w gminach Dobra (powiat turecki), Granowo (powiat grodziski) i Doruchów (powiat ostrzeszowski). Poprosiliśmy władarzy tych gmin o wypowiedź na temat realizowanych projektów.

Tadeusz Gebler

burmistrz Dobrej

— Uzyskaliśmy wsparcie w wysokości 684 277 złotych ze środków PROW 2014–2020 na operację „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w miejscowości Skęczniew oraz budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Dobra”. Przyznana pomoc stanowi 63,63% planowanych do poniesienia kosztów kwalifikowanych operacji. Poprzez budowę kanalizacji sanitarnej oraz budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, poprawimy jakość życia mieszkańców gminy Dobra. W ramach Programu zostanie wybudowanych 1,015 kilometrów systemów kanalizacji zbiorczej dla ścieków komunalnych oraz powstanie 35 przydomowych oczyszczalni ścieków. To podstawowe usługi, które staramy się zapewnić każdemu mieszkańcowi naszej gminy. Planowane zakończenie inwestycji to grudzień 2022 roku.

Zbigniew Kaczmarek

wójt gminy Granowo

— Projekt „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w miejscowościach Bielawy i Drużyń, Gmina Granowo” jest niezwykle istotny z punktu widzenia gminy, gdyż

umożliwi podłączenie do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej całej miejscowości Bielawy oraz części miejscowości Drużyń, a także wymianę starej infrastruktury wodociągowej. Obok poprawy stanu dróg, jest to drugi co do częstotliwości zgłaszany postulat przez mieszkańców nieskanalizowanych miejscowości w gminie Granowo. Realizacja zadania przyczyni się do poprawy standardu życia oraz jakości środowiska poprzez likwidację starych zbiorników bezodpływowych i zastąpienie ich szczelnym systemem kanalizacji sanitarnej. Z uwagi na ogromne koszty inwestycji oraz mnogość wydatków samorządu, inwestycja nie byłaby możliwa bez zewnętrznego wsparcia finansowego. Wspomniany projekt oczekuje na realizację od 2015 roku. Pierwszy etap wykonaliśmy w 2017 roku i dalej intensywnie poszukiwaliśmy źródeł finansowania. Udało się je pozyskać w tym roku w ramach środków PROW 2014–2020 w wysokości 1 920 944 złotych. Do końca 2021 roku wybudowana zostanie sieć wodociągowa oraz kanalizacja sanitarna w Bielawach, a w 2022 roku zakończymy budowę kanalizacji Kubaczyn-Drużyń.

Urszula Kowalińska

wójt gminy Doruchów

— Przedsięwzięcie pn. „Przebudowa oczyszczalni ścieków w Doruchowie” ma na celu znaczącą poprawę jakości odprowadzanych ścieków do środowiska oraz zwiększenie przepustowości oczyszczalni. Projekt przewiduje poprawę jakości wód gruntowych. Obecny układ technologiczny oczyszczalni nie pozwala przerobić gwałtownego nadmiaru wód opadowych. Przebudowa umożliwi ich przejście. Dzięki uzyskanym środkom w wysokości 2 milionów złotych z programu PROW 2014–2020 oraz z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych i wkładu własnego, gmina będzie mogła zrealizować tę inwestycję. Sfinansowanie całego projektu tylko z własnych funduszy gminy nie byłoby możliwe, gdyż mamy jeden z niższych wśród gmin samorządowych w Polsce podstawowy dochód podatkowy w przeliczeniu na jednego mieszkańca (około 43% średniej krajowej).

Konkurs dla partnerów KSOW rozstrzygnięty

29 kwietnia 2021 roku Zarząd Województwa Wielkopolskiego zatwierdził listę ocenionych operacji partnerów Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW), zgłoszonych do konkursu nr 5/2021. Pula środków do rozdysponowania wynosiła 1,3 miliona złotych i umożliwiła objęcie dofinansowaniem 42 projekty o charakterze nieinwestycyjnym. Wsparcie zostanie przeznaczony na organizację imprez plenerowych, wystaw, szkoleń, spotkań, wyjazdów studyjnych, konkursów, ale również prowadzenie badań, wydanie publikacji oraz emisję filmów i audycji radiowych.

Fot.: Adrian Kapuściński

Wielkopolska Izba Rolnicza zrealizuje w 2021 roku sześć projektów dofinansowanych ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Na zdjęciu od lewej: Izabela Mroczek – dyrektor Departamentu PROW, Krzysztof Grabowski – wicemarszałek województwa, Piotr Walkowski – prezes zarządu Wielkopolskiej Izby Rolniczej oraz Grzegorz Wysocki – dyrektor biura WIR.

Konkurs dla partnerów Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich ogłaszany jest raz do roku przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Tegoroczna edycja była już piątą z kolei. Wnioski składano w urzędach marszałkowskich 16 województw. W konkursie uczestniczyć mogą jedynie zarejestrowani partnerzy KSOW. Warto przy tym podkreślić, że partnerem KSOW może zostać każda zainteresowana osoba lub instytucja – wystarczy, że wypełni formularz dostępny na portalu www.ksow.pl.

— W 2021 roku przeznaczamy rekordową pulę 1,3 miliona złotych na wsparcie operacji partnerów KSOW. Środki te pochodzą z Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Realizację wielu zadań, zaplanowanych w ramach poprzedniego konkursu, pokrzyżowała pandemia koronawirusa. Mamy nadzieję, że tegoroczne inicjatywy partnerów KSOW dojdą do skutku, a mieszkańcy wielkopolskiej wsi skorzystają z ich rezultatów — mówi wicemarszałek województwa Krzysztof Grabowski.

Spośród 55 wniosków, o łącznej wartości 2 milionów złotych, które partnerzy KSOW złożyli w styczniu 2021 roku do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, wymogi formalne oraz merytoryczne spełniło 46 projektów. 29 kwietnia 2021 roku Zarząd Województwa Wielkopolskiego podjął uchwałę w sprawie zatwierdzenia listy ocenionych operacji. Dostępna pula środków umożliwiła zawarcie umów dotyczących 38 zadań, z kolei 3 kolejne inicjatywy zostaną objęte częściowym dofinansowaniem.

Jednym z projektów wybranych do finansowania jest inicjatywa Związku Młodzieży Wiejskiej pt. „Wielkopolska Sieć Młodych Rolników – współpracę czas zacząć”. Zakłada ona organizację czterech trzydniowych szkoleń, połączonych z wizytami w gospodarstwie rolnym. Szkolenia skierowane są do grupy 100 osób: uczniów szkół rolniczych, rolników i ich domowników, zamieszkujących obszary wiejskie województwa wielkopolskiego. Przedsięwzięcie ma na celu

Konkurs dla partnerów KSOW w zakresie wniosków składanych do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu

Nr konkursu	Limit środków [zł]	Liczba złożonych wniosków	Liczba zrealizowanych operacji
1/2017	459 000	39	16
2/2018	785 000	22	22
3/2019	663 000	48	29
4/2020	872 000	47	24
5/2021	1 300 000	55	41 operacji w trakcie realizacji

promowanie i przekazywanie młodzieży wiedzy na temat funkcjonowania różnych form współdziałania producentów rolnych (grupy producentów rolnych, spółdzielnie, kooperatywy spożywcze, grupy operacyjne EPI, przedsiębiorstwa społeczne), wskazanie kierunków dywersyfikacji dochodów w ramach małego przetwórstwa lokalnego, a także możliwości, jakie niesie ze sobą Sieć na Rzecz Innowacji w Rolnictwie i na Obszarach Wiejskich oraz Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich, czy lokalne grupy działania. Pomysł szkolenia jest reakcją na rosnący odpływ młodzieży z obszarów wiejskich i coraz mniejszą skłonność społeczności wiejskiej do podejmowania wspólnych działań.

Inny projekt o charakterze szkoleniowym realizuje Gminny Ośrodek Kultury im. Władysława Reymonta w Kołaczkowie. Zadanie pt. „Inicjatywa na rzecz rozwoju obszarów wiejskich – Liderzy Gminy Kołaczkowo” zakłada przeszkolenie 15 potencjalnych, młodych liderów lokalnych przez powoli ustępujących starszych działaczy i aktywistów społecznych. Autorzy projektu, poprzez organizację szkoleń i warsz-

tatów, chcą dać młodym mieszkańcom wsi narzędzia i umiejętności, które podniosą ich kwalifikacje, skuteczność i pewność w działaniu. Zdobyta wiedza ma zostać wykorzystana w praktyce. Okazją do sprawdzenia umiejętności przeszkolonych osób będzie przygotowana przez nich impreza plenerowa dla mieszkańców gminy Kołaczkowo, połączona z zawodami sportowymi i biesiadą z udziałem kół gospodyń wiejskich.

Wśród dofinansowanych zadań znajdują się również te, które kładą nacisk na promocję dziedzictwa kulinarnego regionu. Wielkopolska Izba Rolnicza, podejmując inicjatywę pt. „Festiwal karpia”, zorganizuje letni festyn, połączony z konkursem kulinarnym. Bohaterem wydarzenia będzie tytułowy karp, ale nie zabraknie okazji do spróbowania również innych ryb słodkowodnych. Podstawowym celem projektu jest wsparcie producentów w promocji karpia jako ekologicznej ryby do całorocznego spożycia, a nie tylko w okresie świątecznym. Przy okazji promowana będzie turystyka rybacka.

Gmina Dąbie zrealizuje projekt pn. „Organizacja imprezy plenerowej pn. Dzień Ogórka”. Na zdjęciu od lewej: Izabela Mroczek – dyrektor Departamentu PROW, Krzysztof Grabowski – wicemarszałek województwa, Tomasz Ludwicki – burmistrz Dąbia oraz Katarzyna Charuba – skarbnik miasta.

Fot.: Adrian Kapuściński

Na wsi można aktywnie wypocząć

„Lato, lato, lato czeka, razem z latem czeka rzeka, razem z rzeką czeka las, a tam ciągle nie ma nas” – tak brzmi refren znanej piosenki do słów Ludwika Jerzego Kerna. Rzeczywiście, Polacy najchętniej spędzają wakacje nad morzem lub w górach, a jeśli jeziora i lasy, to automatycznie na myśl przychodzą Mazury lub Bory Tucholskie. Tymczasem w Wielkopolsce jest nie tylko bogata oferta agroturystyczna, ale coraz lepsze warunki do codziennej rekreacji i turystyki. Przyczyniają się do tego środki dystrybuowane z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz inicjatywy podejmowane przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego. Warto zaplanować chociaż jeden weekend na wielkopolskiej wsi.

Fot.: UG Powidz

Pomost w Powidzu nad Jeziorem Powidzkim – teren Powidzkiego Parku Krajobrazowego.

W latach 2016–2020 Samorząd Województwa Wielkopolskiego zawarł 336 umów z beneficjentami PROW 2014–2020, dotyczących dofinansowania zadań ukierunkowanych na szeroko rozumiany rozwój turystyki i rekreacji na obszarach wiejskich. Tego typu działania, realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, w tym lokalne grupy działania, a także przedsiębiorców, muszą wpisywać się w strategię rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, wdrażane przez 28 wielkopolskich lokalnych grup działania. Wartość pomocy przyznanej we wspomnianym okresie ze środków europejskich wyniosła prawie 46 milionów złotych. Część tych funduszy przeznaczana jest na realizację projektów grantowych.

— Serdecznie zachęcam wszystkich mieszkańców Wielkopolski do tego, aby w swoich planach urlopowych nie zapominali o urokach obszarów wiejskich naszego regionu. Z roku na rok oferta wielkopolskiej turystyki wiejskiej staje się coraz bogatsza, a stopniowo ustępująca pandemia umożliwi nam wypoczynek w hotelach i pensjonatach. W ich pobliżu często możemy skorzystać z niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej, której powstanie lub modernizację zawdzięczamy funduszom unijnym w ramach PROW 2014–2020, a także środkom pochodzącym z budżetu województwa na realizację programu Wielkopolska Odnowa Wsi — mówi wicemarszałek województwa Krzysztof Grabowski.

Beneficjenci najczęściej wnioskowali o wsparcie dla projektów z kategorii inwestycji w infrastrukturę rekreacyjną, takich jak place zabaw, siłownie pod chmurką, ścieżki zdrowia na świeżym powietrzu, skateparki. Dofinansowanie przyznane zostało także na zagospodarowanie parków, skwerów czy miejsc rekreacyjnych w lasach. Spora część zrealizowanych już projektów dotyczyła modernizacji i adaptacji istniejących pomieszczeń np. przy świetlicach, domach kultury i wykorzystania ich na potrzeby turystyczno-rekreacyjne lub integracyjne. Chętnie inwestowano w budowę lub przebudowę obiektów sportowych, głównie boisk do piłki nożnej. Wytyczono lub rozbudowano kilkadziesiąt ścieżek rekreacyjnych: rowerowych, pieszych, edukacyjnych lub szlaków turystycznych. Celem kilkunastu operacji było postawienie na terenach rekreacyjnych przy jeziorach i zbiornikach małej architektury, jaką stanowią pomosty, zjeżdżalnie wodne, wiaty, ławki czy inne formy zagospodarowania plaż. Wyremontowano lub wybudowano w sumie 9 ośrodków wypoczynkowych i edukacyjno-turystycznych, w tym 2 ośrodki wypoczynkowe nad wodą.

Poza inwestycjami w trwałą infrastrukturę, lokalne grupy działania realizują projekty promujące miejscową ofertę turystyczną. Dobrym przykładem może być inicjatywa LGD „Krajna nad Notecią” pn. „Krajeński fyrtel – promocja obszaru LGD”. Projekt przewiduje opracowanie i wydanie mapy turystyczno-krajoznawczej powiatu pilskiego oraz

przewodnika promującego mikrowyprawy po Krajnie. Drugi etap zadania zakłada wydanie publikacji o twórczości ludowej i rękodzielnicach z obszaru, na którym funkcjonuje LGD.

Wszystkich zainteresowanych noclegiem w obiektach agroturystycznych położonych na obszarach wiejskich województwa wielkopolskiego, odsyłamy na nowopowstałą stronę internetową www.turystyka-wlkp.pl. Znajdują się tam informacje o gospodarstwach i ośrodkach agroturystycznych nagrodzonych we wszystkich dotychczasowych edycjach konkursu na najlepszy obiekt turystyki na obszarach wiejskich w Wielkopolsce, organizowanego przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego. W ten sposób można zaplanować np. spływ kajakowy na jednej z rzek przepływających przez nasz region lub pobyt w pełnych grzybów leśnych kompleksach – Puszczy Noteckiej i Puszczy Drawskiej. Warto też wybrać się na wędkowanie w stawach rybnych, wykąpać się w krystalicznie czystym Jeziorze Powidzkim albo postawić na wakacje w siodle. Osoby kreatywne znajdą gospodarstwa prowadzące warsztaty ceramiczne, a rodzice najmłodszych pociech obiekty, w których maluchy mogą poznać zwierzęta zagrodowe. Z kolei miłośnikom kulinariów polecamy bogatą ofertę restauracji zrzeszonych w Sieci Dziedzictwa Kulinarne Wielkopolska.

Skatepark w Rychtalu w powiecie kępińskim powstał dzięki funduszom unijnym w ramach PROW 2014–2020.

Fot.: UG Rychtal

Polsko-irlandzkie szkolenia dla aktywnych kobiet

W maju 2021 roku rozpoczęły się symultaniczne warsztaty on-line dla kobiet – rolniczek, wytwórczyń i przedsiębiorczyń z terenu Lokalnej Grupy Działania „Trakt Piastów” (powiat poznański i gnieźnieński) oraz obszaru Kerry LAG w Irlandii, odpowiednika polskiej LGD. Warsztaty są częścią międzynarodowego, polsko-irlandzkiego projektu pod nazwą „Kobiety aktywne w społeczeństwie”.

Fot.: Lokalna Grupa Działania „Trakt Piastów”

Trzuskoleń, maj 2021 roku: szkolenie dla rolniczek z permakultury, czyli projektowania ekologicznego siedzib ludzkich w połączeniu z samoregulującymi się systemami rolniczymi na wzór naturalnych. Z prawej Irena Woźniak – osoba szkoląca – i Magdalena Jankowska z Klin.

Umowa partnerska pomiędzy obiema grupami została podpisana w listopadzie 2020 roku. Budżet projektu wynosi 1 058 000 złotych, a środki pochodzą z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Celem współpracy jest podniesienie społecznych i gospodarczych kompetencji kobiet oraz promocja tradycji lokalnych. W lokalnej strategii rozwoju LGD „Trakt Piastów” kobiety mają szczególne miejsce jako grupa defaworyzowana w dostępie do rynku pracy. Dlatego cykl szkoleń, i w Polsce, i w Irlandii, przygotowano dla tych samych trzech grup kobiet: dla rolniczek – szkolenia z samorozwoju i permakultury (projektowania ekologicznych siedzib ludzkich), dla wytwórczyń produktów lokalnych – szkolenia z samorozwoju i marketingu internetowego, a dla przedsiębiorczyń – szkolenia z marketingu internetowego i negocjacji w biznesie.

Warsztaty szkoleniowe to pierwszy etap projektu. Kolejnym będzie przygotowanie filmu promującego uczestniczki przedsięwzięcia. Opowiedzą one o swoich doświadczeniach związanych z prowadzoną działalnością i udziałem w projekcie. Film będzie zaprezentowany szerszej widowni za pośrednictwem mediów. W trzecim etapie zorganizowane zostaną warsztaty stacjonarne, jeśli sytuacja pandemiczna nie będzie przeszkodą. Na koniec, we wrześniu lub październiku 2021 roku, planowane jest spotkanie grup z obu krajów. Organizatorzy projektu liczą na to, że bezpośrednie relacje, wzajemne poznanie specyfiki indywidualnej działalności każdej z pań przyczynią się do utworzenia trwałych kontaktów, wymiany informacji i różnych praktyk, a być może również do utworzenia kanałów dystrybucji produktów wytwarzanych przez uczestniczki tej międzynarodowej inicjatywy.

Wieża z widokiem na Dolinę Noteci

Odwiedzając północną Wielkopolskę lub podróżując nad Morze Bałtyckie krajową „jedenastką”, warto zaplanować przystanek w Ujściu w powiecie pilskim. Nieopodal głównej trasy, na Osiedlu Górnym, znajduje się blisko 10-metrowa wieża widokowa, z której roztacza się piękny krajobraz. Obiekt został zmodernizowany w 2020 roku dzięki dofinansowaniu, które gmina Ujście uzyskała ze środków europejskich objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Fot.: UG Ujście

Wieża widokowa w Ujściu powstała w 2006 roku, umożliwiając mieszkańcom gminy oraz turystom podziwianie uroków Doliny Noteci. Z czasem drewniane elementy wieży zaczęły jednak niszczyć i stwarzać niebezpieczeństwo dla użytkowników. Podjęto zatem kroki, aby pozyskać środki zewnętrzne z PROW 2014–2020. Projekt pt. „Modernizacja wieży widokowej w Ujściu” zrealizowany został w zakresie inicjatywy LEADER, z funduszy przeznaczonych na wdrażanie strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. W ramach wykonanych prac przeprowadzono całkowity remont podestu widokowego oraz podtrzymujących go słupów, które zastąpiono stalowymi kształtownikami. Nowe słupy nośne o żelbetowym trzonie, obłożonym następnie cegłą klinkierową, nawiązują do stylistyki wieży. Wykonano również podłogi z drewnianej kost-

ki brukowej. Dofinansowanie tego zadania z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich wyniosło 62 173 złote.

Dzięki realizacji tej operacji Ujście zyskało odnowiony, urokliwy obiekt rekreacyjno-turystyczny, wykorzystujący naturalny punkt widokowy na Pradolinę Toruńsko-Eberswaldzką i podnoszący atrakcyjność miasta, jak i gminy. Z wieży roztacza się też panorama na miejsce bitwy podczas potopu szwedzkiego w 1655 roku. W bezpośrednim otoczeniu obiektu zorganizowano plac zabaw dla dzieci, postawiono półkę z książkami i posadzono dęby z okazji 600-lecia miasta. Całość stanowi atrakcję krajobrazową i historyczną, niewątpliwie wartą odwiedzenia.

Nowe życie zabytkowego dworca

W lutym 2020 roku oddano do użytku przebudowany budynek dworca kolejowego w Gołęczewie w podpoznańskiej gminie Suchy Las. Fundusze na to zadanie Gmina pozyskała z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, w ramach poddziałania „Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego”. Wartość przyznanego dofinansowania wyniosła 427 696 złotych.

Fot.: UG Suchy Las

Gołęczewo, mała miejscowość w gminie Suchy Las w powiecie poznańskim, przeszło sto lat temu, jeszcze w czasach niemieckiego zaboru, była przez chwilę słynna na całą Europę! Upadający majątek Zygmunta Błociszewskiego wykupiła na początku XX wieku pruska Komisja Kolonizacyjna i na życzenie samego cesarza Niemiec Wilhelma II zaprojektowano i wybudowano w tym miejscu wzorcową niemiecką wieś – Golenhofen. Budynki we wsi postawiono w różnych stylach architektonicznych niemal wszystkich niemieckich landów: Turyngii, Westfalii, Badenii, Saksonii. Niewielki gmach dworca przy stacji kolejowej Poznań – Oborniki – Piła wybudowano w technice szachulcowej, popularnej szczególnie w regionach alpejskich. Tyle z czasów świetności. Dziś Gołęczewo korzysta na bliskości Poznania i zjawisku suburbanizacji, czyli roli sypialni większego miasta. W związku z tym, w sierpniu 2017 roku, Gmina

ogłosiła przetarg na prace budowlane związane z realizacją węzła przesiadkowego w Gołęczewie i pobliskim Chłudowie. Celem inwestycji było zwiększenie dostępności linii kolejowej nr 354 Poznań – Piła dla mieszkańców gminy Suchy Las.

W gminie pomyślano też o rewitalizacji starego dworca przy okazji modernizacji odcinka przez PKP Polskie Linie Kolejowe SA. Postawiono na zachowanie pierwotnego wyglądu budynku i przywrócenie funkcji użytkowych, bo obiekt ma obsługiwać klientów Poznańskiej Kolei Metropolitalnej. Jedno z pomieszczeń na dworcu zamieniono na punkt przyjęć policjanta dzielnicowego. Zadbano też o rozwiązania umożliwiające dostęp osobom z niepełnosprawnościami, rezygnując z progów, oraz o rozwiązania przyjazne sympatykom jednoślądów, bowiem obok dworca powstała zadaszona wiata rowerowa.

„PROW w obiektywie”

Prezentujemy kolejne nagrodzone zdjęcie w konkursie „PROW w obiektywie”, zorganizowanym w 2020 roku przez Jednostkę Regionalną KSOW w województwie wielkopolskim. „Wiatrak Szczepan o zachodzie słońca”, autorstwa Macieja Grzeszczaka, zdobył pierwsze miejsce w kategorii „Jak PROW zmienił wielkopolską wieś?”. Jednocześnie zachęcamy do udziału w drugiej edycji konkursu. Prace można zgłaszać do 30 października 2021 roku.

Fot. Maciej Grzeszczak

„Wiatrak Szczepan o zachodzie słońca”

Wiatrak Szczepan znajduje się w Budziszlaviu Kościelnym w gminie Kleczew, powiat koniński. Wybudowano go w 1858 roku w Kościanie, ale po latach, w 1926 roku, przeniesiono go do Budziszławia. Tam ostatnim właścicielem był Szczepan Mrówczyński, którego imieniem nazwano zabytek. Wiatrak męł ziarna jeszcze w latach 70 ubiegłego wieku, potem stopniowo popadał w ruinę. Obiekt został odrestaurowany w 2011 roku dzięki funduszom z Unii Europejskiej z Programu Odnowa i Rozwój Wsi, którego celem jest zachowanie dziedzictwa kulturalnego wsi polskiej.

Kilka słów o autorze:

Maciej Grzeszczak

(ur. 1968) – z wykształcenia historyk, pracuje w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Kleczewie. Jest autorem dwóch książek: „Kleczew w czasie powstania styczniowego 1863–1864” (Wydawnictwo Rys, Poznań 2010) oraz „Ignacewo 1863” (Wydawnictwo Bellona, Warszawa 2015, seria Historyczne Bitwy). Opublikował też m.in. w Roczniku Konińskim serię artykułów dotyczących dziejów Kleczewa. Działacz społeczno-kulturalny gminy i miasta Kleczew. Interesuje się fotografią, literaturą piękną, muzyką hard rock i heavy metal rock.

Szczegóły na temat drugiej edycji konkursu znajdziecie Państwo na stronie internetowej www.wielkopolskie.ksow.pl.

Wielkopolska biała polewka

Tę potrawę znały nasze babcie i prababcie. Starsi Wielkopolanie zapewne pamiętają ją z dzieciństwa, bo jeszcze w latach 70 często gościła na wielkopolskich stołach w postne piątki lub w czasie Wielkiego Postu. Dziś zapomniana, a warta jest jednak przypomnienia, bo latem staje się chłodnikiem, a zimą sytą i pożywną zupą. Może słynna czarna polewka, czyli wielkopolska czernina, odzyska swój blask przez białą odpowiedniczkę?

Różne warianty białej polewki znane są właściwie w każdym regionie naszego kraju, bo dla wszystkich dostępne były te proste składniki. Na Śląsku mają swoją „polywkę”, czyli zupę z maślanki, wpisaną nawet w 2020 roku przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi na Listę Produktów Tradycyjnych województwa opolskiego. Śląska wersja różni się od wielkopolskiej dodatkiem cebuli, pieprzu i utartych ziemniaków z masłem, zamiast smażonych lub całych. Wielkopolska biała polewka to zupa kwaśna, doprawiana tylko solą, z gotowanymi lub smażonymi ziemniakami, podawanymi na osobnym talerzyku. Można ją przygotować z kwaśnej śmietany, kwaśnego mleka czy maślanki. Kto lubi eksperymentować, może białą polewkę okrasić szczypiorem, dodać jogurtu naturalnego i podać latem jak chłodnik.

Składniki:

- 1,5 szklanki naturalnej maślanki
- 1 szklanka kwaśnej śmietany lub kwaśnego mleka
- 3 łyżki mąki pszennej
- sól do smaku
- na osobnym talerzyku 3–4 ugotowane lub podsmażone ziemniaki

Sposób przygotowania:

Maślanke zagotowujemy na małym ogniu. Mąkę ucieramy ze śmietaną na gładką masę i dodajemy do gotującej się maślanki. Cały czas wszystko mieszamy, aż zupa zgęstnieje. Na koniec doprawiamy do smaku solą i serwujemy z ciepłymi ziemniakami. Przed podaniem możemy przestudzić polewkę, wówczas będzie bardziej orzeźwiająca i odpowiednia na lato.

**Jednostka Regionalna Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego**

al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań
tel. 61 626 60 00, faks 61 626 60 04
e-mail: ksow@umww.pl

www.wielkopolskie.ksow.pl | www.dprow.umww.pl

Publikacja bezpłatna

**SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO**

